

Chambre des Représentants

SESSION 1956-1957.

9 MAI 1957.

PROJET DE LOI

portant approbation du compromis soumettant à la Cour internationale de Justice le différend existant entre le Royaume de Belgique et le Royaume des Pays-Bas, concernant la souveraineté sur certaines parcelles, situées à la frontière belgo-néerlandaise, signé à La Haye, le 7 mars 1957.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Une contestation existe entre les Gouvernements belge et néerlandais au sujet de la souveraineté sur deux parcelles cadastrales (ex n°s 91 et 92) sises à Zondereygen, hameau relevant de la commune de Baerle-Duc.

Le relevé annexé à la convention des limites conclue le 8 août 1843 par les Gouvernements de Bruxelles et de La Haye, donne explicitement lesdites parcelles à la Belgique. Le Gouvernement néerlandais soutient que cette attribution est le fait d'une erreur; le Gouvernement belge considère que les arguments mis en avant du côté néerlandais ne permettent pas de prouver qu'il y a effectivement eu erreur.

Après un échange de notes diplomatiques étendu sur plusieurs années, les deux Gouvernements, désireux de recourir à tous les moyens de procédure amiable, ont provoqué une réunion à La Haye, le 28 mars 1955, de délégués belges et néerlandais. Cette confrontation n'a pas permis d'aboutir à une solution du problème.

En présence de cette situation, qui ne saurait perdurer en raison notamment de ses incidences juridiques pour les habitants des parcelles contestées, les deux Gouvernements ont décidé de porter l'ensemble de la question devant la Cour internationale de Justice. Il s'agit donc d'une décision prise de commun accord, de soumettre à l'appréciation d'une

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1956-1957.

9 MEI 1957.

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van het compromis tot voorlegging aan het Internationale Gerechtshof van het tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden bestaande geschil betreffende de soevereiniteit over zekere aan de Belgisch-Nederlandse grens gelegen percelen, ondertekend op 7 maart 1957, te 's-Gravenhage.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Er bestaat tussen de Belgische en de Nederlandse Regering een geschil betreffende de soevereiniteit over twee kadastrale percelen (ex n°s 91 en 92) gelegen te Zondereygen, een gehucht dat tot de gemeente Baarle-Hertog behoort.

De staat gevoegd bij het grensverdrag dat door de Regeringen te Brussel en te 's-Gravenhage op 8 augustus 1843 werd getekend, wijst gezegde percelen uitdrukkelijk aan België toe. De Nederlandse Regering beweert dat deze toewijzing het gevolg is van een vergissing; de Belgische Regering meent dat de van Nederlandse zijde aangevoerde bewijsgronden niet toelaten te besluiten dat er inderdaad een vergissing werd begaan.

Na een wisseling van diplomatieke nota's die zich over verschillende jaren uitstrekt, hebben beide Regeringen, die alle beschikbare middelen tot minnelijke regeling wilden aanwenden, op 28 maart 1955 een vergadering van Belgische en Nederlandse afgevaardigden belegd. Deze confrontatie heeft er niet toe geleid, voor het probleem een oplossing te vinden.

Met het oog op deze toestand, die inzonderheid wegens de rechtsgevolgen die hij voor de bewoners der betwiste percelen heeft, niet kan voortduren, hebben beide Regeringen besloten de gehele kwestie voor het Internationale Gerechtshof te brengen. Het betreft hier dus een in gemeen overleg genomen beslissing om aan het oordeel van een hoge

Haute juridiction un litige opposant deux pays amis. Elle s'inspire de l'exemple donné par la Grande-Bretagne et la France lorsqu'elles ont saisi la Cour internationale de Justice de leur contestation de souveraineté sur les archipels des Ecrehous et des Minquiers.

En conséquence, le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas et l'Ambassadeur de Belgique à La Haye ont signé le 7 mars 1957 un compromis soumettant le litige à la Cour internationale de Justice.

Pour le Ministre des Affaires Etrangères, absent,

Le Ministre du Commerce Extérieur,

V. LAROCK.

Le Ministre de l'Intérieur,

P. VERMEYLEN.

Le Ministre des Finances,

H. LIEBAERT.

Le Ministre de la Justice,

A. LILAR.

Rechtsinstantie een geschil te onderwerpen dat twee bevriende landen tegenover elkaar plaatst. Deze beslissing werd ingegeven door het voorbeeld gesteld door Groot-Brittannië en Frankrijk toen zij hun geschil betreffende de soevereiniteit over de eilanden-groepen Ecrehous en Minquiers bij het Internationale Gerechtshof aanhangig maakten.

Dientengevolge hebben de Minister van Buitenlandse Zaken van Nederland en de Ambassadeur van België te 's-Gravenhage op 7 maart 1957 een compromis ondertekend waarbij het geschil aan het Internationale Gerechtshof wordt voorgelegd.

Voor de Minister van Buitenlandse Zaken, afwezig,

De Minister van Buitenlandse Handel,

De Minister van Binnenlandse Zaken,

De Minister van Financiën,

De Minister van Justitie,

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 28^e maart 1957 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van het compromis tot voorlegging aan het Internationaal Gerechtshof van het tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden bestaande geschil betreffende de soevereiniteit over zekere aan de Belgisch-Nederlandse grens gelegen percelen, ondertekend op 7 maart 1957, te 's-Gravenhage », heeft de 1re april 1957 het volgend advies gegeven :

Het compromis dat te ener zijde door de Minister van Buitenlandse Zaken van Nederland, voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden, te ander zijde door de Belgische Gezant te 's-Gravenhage voor de Regering van het Koninkrijk België, is ondertekend is opgemaakt bij toepassing van de artikelen 34, 35, 36 en 40 van het statuut van het Internationaal Gerechtshof, goedgekeurd bij de wet van 14 december 1945.

Krachtens artikel 94 van het Handvest der Verenigde Naties, dat eveneens bij de wet van 14 december 1945 is goedgekeurd, en krachtens artikel 59 van het statuut van het Internationaal Gerechtshof, zullen België en Nederland zich dienen te gedragen naar het door het Hof uit te spreken arrest.

Het eerste artikel van het compromis verzoekt het Hof « vast te stellen of de soevereiniteit over de van 1836 tot 1843 onder de nummers 91 en 92, sectie A, Zondereygen, bekende kadastrale percelen toekomt aan het Koninkrijk België dan wel aan het Koninkrijk der Nederlanden ». Het te wijzen arrest zal, door het feit zelf dat het de gegrondheid van de aanspraken van een der betrokken landen erkent, voorgoed een einde maken aan de aanspraken van het andere land op dezelfde percelen.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le Conseil d'Etat, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires Etrangères, le 28 mars 1957, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet de loi « portant approbation du compromis soumettant à la Cour internationale de Justice le différend existant entre le Royaume de Belgique et le Royaume des Pays-Bas, concernant la souveraineté sur certaines parcelles situées à la frontière belgo-néerlandaise, signé à La Haye, le 7 mars 1957 », a donné le 1er avril 1957 l'avis suivant :

Le compromis souscrit d'une part par le Ministre des Affaires Etrangères des Pays-Bas pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas et, d'autre part, par l'ambassadeur de Belgique à La Haye pour le Gouvernement du Royaume de Belgique est établi en application des articles 34, 35, 36 et 40 du statut de la Cour internationale de Justice, approuvé par la loi du 14 décembre 1945.

En vertu de l'article 94 de la Charte des Nations Unies, également approuvée par la loi du 14 décembre 1945, ainsi qu'en vertu de l'article 59 du statut de la Cour internationale de Justice, la Belgique et les Pays-Bas seront tenus de se conformer à l'arrêt que la Cour rendra.

L'article premier du compromis prie la Cour « de déterminer si la souveraineté sur les parcelles cadastrales connues de 1836 à 1843 sous les n°s 91 et 92, section A, Zondereygen, appartient au Royaume de Belgique ou au Royaume des Pays-Bas ». L'arrêt qui interviendra, en même temps qu'il reconnaitra le bien-fondé des prétentions de l'un des deux Etats en cause, mettra dès lors définitivement fin aux prétentions de l'autre sur les mêmes parcelles de territoire.

Le compromis touche ainsi, bien que sur des points de détail, à la détermination des limites de l'Etat, voire de la province d'Anvers et de la commune de Baarle-Duc, et doit tant en vertu de l'article 3 que de l'article 68, troisième alinéa de la Constitution, être approuvé par la loi. Il réserve la ratification par le Roi.

Invité à donner un avis dans un délai ne dépassant pas trois jours, le Conseil d'Etat n'a pas pu se livrer à un examen approfondi du projet, notamment en ce qui concerne les effets que l'arrêt pourra avoir sur le droit interne.

La chambre était composée de

MM. :

F. LEPAGE, *conseiller d'Etat, président*;

G. HOLOYE, *conseiller d'Etat*;

G. VAN BUNNEN, *conseiller d'Etat*;

J. COOLEN, *greffier adjoint, greffier*.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. LEPAGE. Le rapport a été présenté par M. W. LAHAYE, auditeur.

Le Greffier,
(s.) J. COOLEN.

Le Président,
(s.) F. LEPAGE.

Pour deuxième expédition délivrée au Ministre des Affaires Etrangères.

Le 4 avril 1957.

Le Greffier du Conseil d'Etat.

Het compromis heeft dus, zij het op detailpunten, te maken met de vaststelling van de Rijksgrenzen, van die van de provincie Antwerpen en van de gemeente Baarle-Hertog, en moet, zowel krachtens artikel 3 als krachtens artikel 68, derde lid, van de Grondwet, door een wet worden goedgekeurd. Het dient te worden bekrachtigd door de Koning.

Aangezien de Raad van State verzocht is zijn advies binnen niet meer dan drie dagen te geven, is het hem niet mogelijk geweest aan het ontwerp een diepgaand onderzoek te wijden, onder meer wat de gevolgen betreft welke het arrest op intern recht kan hebben.

De kamer was samengesteld uit

de HH. :

F. LEPAGE, *raadsheer van State, voorzitter*;

G. HOLOYE, *raadsheer van State*;

G. VAN BUNNEN, *raadsheer van State*;

J. COOLEN, *adjunct-greffier, greffier*.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. LEPAGE. Het verslag werd uitgebracht door de H. W. LAHAYE, auditeur.

De Greffier,
(get.) J. COOLEN.

De Voorzitter,
(get.) F. LEPAGE.

Voor tweede uitgifte afgeleverd aan de Minister van Buitenlandse Zaken.

De 4e april 1957.

De Greffier van de Raad van State.

R. DECKMYN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires Etrangères, de Notre Ministre de l'Intérieur, de Notre Ministre des Finances et de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires Etrangères, Notre Ministre de l'Intérieur, Notre Ministre des Finances et Notre Ministre de la Justice sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

Le compromis soumettant à la Cour internationale de Justice le différend existant entre le Royaume de Belgique et le Royaume des Pays-Bas, concernant la souveraineté sur certaines parcelles situées à la frontière belgo-néerlandaise, signé à La Haye, le 7 mars 1957, sortira son plein et entier effet.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken, van Onze Minister van Binnenlandse Zaken, van Onze Minister van Financiën en van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister van Binnenlandse Zaken, Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Justitie zijn gelast, in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

Het compromis tot voorlegging aan het Internationale Gerechtshof van het tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden bestaande geschil betreffende de soevereiniteit over zekere aan de Belgisch-Nederlandse grens gelegen percelen, ondertekend op 7 maart 1957, te 's-Gravenhage, zal volkomen uitwerking hebben.

Art. 2.

La présente loi entrera en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 26 avril 1957.

Art. 2.

Deze wet zal op de dag harer publicatie in het *Belgisch Staatsblad* in werking treden.

Gegeven te Brussel, 26 april 1957.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Pour le Ministre des Affaires Etrangères, absent,
Le Ministre du Commerce Extérieur,

VAN KONINGSWEGE :

Voor de Minister van Buitenlandse Zaken, afwezig,
De Minister van Buitenlandse Handel,

V. LAROCK.

Le Ministre de l'Intérieur,

De Minister van Binnenlandse Zaken,

P. VERMEYLEN.

Le Ministre des Finances,

De Minister van Financiën,

H. LIEBAERT.

Le Ministre de la Justice,

De Minister van Justitie,

A. LILAR.

COMPROMIS SOUMETTANT A LA COUR INTERNATIONALE DE JUSTICE LE DIFFÉREND EXISTANT ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET LE ROYAUME DES PAYS-BAS CONCERNANT LA SOUVERAINETÉ SUR CERTAINES PARCELLES SITUÉES A LA FRONTIÈRE BELGO-NÉERLANDAISE.

Le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas;

Considérant qu'un différend est survenu entre eux à la suite de contestations de souveraineté sur les parcelles cadastrales connues de 1836 à 1843 sous les n°s 91 et 92, Section A, Zondereygen;

Désirant que ce différend soit résolu par une décision de la Cour internationale de Justice qui déterminera leurs droits respectifs quant à la souveraineté sur lesdites parcelles;

Désirant que soient définies les questions à soumettre à la Cour internationale de Justice;

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier.

La Cour est priée de déterminer si la souveraineté sur les parcelles cadastrales connues de 1836 à 1843 sous les n°s 91 et 92, Section A, Zondereygen, appartient au Royaume de Belgique ou au Royaume des Pays-Bas.

Art. II.

Sans préjuger en rien de la charge de la preuve, les Parties contractantes sont convenues, se référant à l'article 37 du Règlement de la Cour, que la procédure écrite consisterait en :

1. un mémoire du Royaume de Belgique devant être soumis à la Cour dans les trois mois qui suivront la notification du présent accord prévue à l'article III ci-après;

2. un contre-mémoire du Royaume des Pays-Bas devant être soumis dans les trois mois qui suivront la remise du mémoire du Royaume de Belgique;

3. une réplique du Royaume de Belgique, suivie d'une duplique du Royaume des Pays-Bas, devant être soumises l'une et l'autre dans un délai à fixer par la Cour.

Art. III.

Dès l'entrée en vigueur du présent accord, celui-ci sera notifié à la Cour, conformément à l'article 40 du Statut de la Cour, par les soins du Royaume des Pays-Bas.

Art. IV.

Le présent accord sera soumis à ratification.

Les instruments de ratification seront échangés le plus tôt possible à Bruxelles et le présent accord entrera en vigueur immédiatement après l'échange desdits instruments.

En foi de quoi les soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent accord.

Fait en double à La Haye, le 7 mars 1957, en français et en néerlandais, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique :

(s.-w.g.) VAN DER STRATEN-WAILLET.

Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas :

(s.-w.g.) LUNS.

COMPROMIS TOT VOORLEGGING AAN HET INTERNATIONALE GERECHTSHOF VAN HET TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË EN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN BESTAANDE GESCHIL BETREFFENDE DE SOUVEREINITEIT OVER ZEKERE AAN DE BELGISCH-NEDERLANDSE GRENS GELEGEN PERCELEN.

De Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden;

Overwegende, dat tussen hen een geschil is gerezen ten gevolge van strijdige aanspraken op souvereiniteit over de van 1836 tot 1843 onder de n°s 91 en 92, Sectie A, Zondereygen, bekende kadastrale percelen;

Verlangende, dat dit geschil wordt beslecht door een beslissing van het Internationale Gerechtshof, dat hun onderscheidene rechten met betrekking tot de souvereiniteit over genoemde percelen zal vaststellen;

Verlangende, dat de aan het Internationale Gerechtshof voor te leggen vragen worden gedefinieerd;

Zijn het volgende overeengekomen :

Artikel I.

Aan het Hof wordt verzocht, vast te stellen, of de souvereiniteit over de van 1836 tot 1843 onder de n°s 91 en 92, Sectie A, Zondereygen, bekende kadastrale percelen toekomt aan het Koninkrijk België dan wel aan het Koninkrijk der Nederlanden.

Artikel II.

Onder alle voorbehoud rehtens ten aanzien van de bewijslast zijn de Overeenkomstsluitende Partijen, in verband met artikel 37 van het Reglement van het Hof, overeengekomen, dat de schriftelijke procedure zou bestaan uit :

1. een memorie van het Koninkrijk België, die bij het Hof moet worden ingediend binnen drie maanden volgend op de in artikel III voorziene kennisgeving van deze Overeenkomst;

2. een contra-memorie van het Koninkrijk der Nederlanden, die moet worden ingediend binnen drie maanden volgend op de toezending van de memorie van het Koninkrijk België;

3. een repliek van het Koninkrijk België, gevolgd door een dupliek van het Koninkrijk der Nederlanden, welke dienen te worden ingediend binnen een door het Hof te bepalen termijn.

Artikel III.

Bij het inwerkingtreden van deze Overeenkomst zal het Koninkrijk der Nederlanden er voor zorgdragen, dat zij overeenkomstig artikel 40 van het Statuut van het Hof wordt medegedeeld aan het Hof.

Artikel IV.

Deze Overeenkomst dient te worden bekrachtigd.

De akten van bekrachtiging zullen zo spoedig mogelijk te Brussel worden uitgewisseld en deze Overeenkomst zal terstond na de uitwisseling van genoemde akten in werking treden.

Ten blijke waarvan de ondergetekenden, behoorlijk gemachtigd door hun onderscheidene Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan in tweevoud te 's-Gravenhage, op 7 maart 1957, in het Frans en in het Nederlands, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Voor de Regering van het Koninkrijk België :

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden :